

disse 10 Millioner. Hvis jeg her i Aften ønskede at være ondsksfuld mod det højtærede Ministerium, kunde jeg fristes til at sige, at denne Lov var givet som et Valgnummer. Den blev jo som bekendt ført igennem Rigsdagen i Huj og Hast uden Udvalgsbehandling og overhovedet næsten uden Forhandling. Naar den blev ført igennem Rigsdagen paa den Maade, havde det vel nærmest sin Aarsag i, at man efter den Tale, som lød fra Ministerens Side ved Forelæggelsen og fra Regeringspartiets Ordførers Side, her gik ud fra, at Loven maatte og skulde forstaas bogstaveligt.

Den højtærede Indenrigsminister sagde nemlig ved Lovforslagets Forelæggelse her i Tinget den 20. August: „Det foreslaas her, at Tilskuddene, der bevilges til Byggeri, skal udredes kontant ved Ejendommens Fuldførelse; nu udbetales de i Løbet af 8 Aar. Endvidere forøges Tilskuddene til Byggeföreninger fra 15 til 20 pCt og til private fra 15 til 20 pCt., forsaauidt de underkaster sig vedvarende Kontrol, ellers fra 10 til 15 pCt.; Tilskuddet til Kommunerne sættes til 20 pCt. af Ejendomsskylden eller Anskaffelsessummer. Endvidere er det foreslaaet, at Staten, i Stedet for tidligere at kunne udlaane 2 Mill. Kr., skal kunne udlaane 10 Mill. Kr., men bl. a. saaledes, at Renten, der før var 4 pCt., sættes op til 5 pCt.“

Det var i det væsentlige, hvad den højtærede Minister sagde om det, jeg her skal udtale mig om; derfor kunde man ikke faa nogen anden Opfattelse af Lovforslaget, som det forelaa, end, at naar der i dets § 5 staar, at Tilskuddets Størrelse kan ikke overstige 20 pCt. for Byggeföreninger eller private, og at det kun er 15 pCt. for de private, der underkaster sig den begrænsede Kontrol, vilde ogsaa Kommunerne faa de 20 pCt., og de private vilde faa henholdsvis de 20 og de 15 pCt., forsaauidt Kommunen ydede lignende Tilskud; og man kunde heller ikke faa andet ud af det end, at 2den Prioritet næst efter en 1ste Prioritet af op til 90 pCt. af Anskaffelsessummen eller Ejendomsskyldværdien vilde blive udbetalt af de 10 Mill. Kr.

Ganske vist staar der i Lovens § 6, at hvis en Kommune yder Laan til Opførelse af private Bygninger, kan der af Statskassen ydes Kommunen Laan „til hel eller delvis Dækning af Beløbet“. Men da Regeringspartiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg, fik Ordet her i Salen, sagde han bl. a.: „I § 5 foreslaas en Ændring, der efter min Mening betyder en væsentlig Forbedring, nemlig, at Tilskuds-

procenten for Stat og Kommune forhøjes fra 15 til 20 og for private ogsaa til 20, forsaauidt de paagældende vil gaa ind under de vedvarende Kontrolbestemmelser, der gælder for Boligföreninger i al Almindelighed“, og senere sagde det ærede Medlem: „I Fjor var der Tale om 2 Mill. Kr., der senere blev forhøjet med yderligere 2 Mill. Kr., men jeg mener, at Forslaget om 10 Mill. er et Vidnesbyrd om, at man i Regeringen har en alvorlig Villie til at hjælpe og erkender, at der er en særlig Nød til Stede, en Nød, som er blevet saa meget værre, efterhaanden som Prioriteringsforholdene er blevet mere og mere ugunstige.“

Jeg mener, at det efter de her citerede Udtalelser var ganske naturligt, at der ikke fra nogen Side fremkom Krav om Nedsættelse af Udvalg i Sagen, saaledes at man kunde faa at vide, hvorledes den højtærede Minister havde tænkt sig at fortolke Loven for det Tilfældes Skyld, at de 10 Mill. Kr. skulde vise sig ikke at slaa til. Rigsdagen modtog Lovforslaget i Tillid til, at den Opfattelse, jeg her har skitseret, ogsaa vilde blive gjort gældende ved Lovens Udførelse gennem Ministeriet.

Saa blev altsaa Loven stadfæstet, vi kalder den jo Loven af 10. September, og den virkede naturligvis ogsaa under Valgkampen inden Valget den 21. September som Bevis paa, at Regeringen havde til Hensigt at afhjælpe Bolignøden og iværksætte Arbejder eller hjælpe Kommuner eller private til at iværksætte Arbejder.

Imidlertid er det i Regelen med Hensyn til saadanne Love, som Kommunalbestyrelser faar med at gøre, nødvendigt at henvende sig i Ministeriet for at faa at vide, hvorledes de ministerielle Embedsmænd opfatter Loven; for det er næsten altid det, det kommer an paa, og i Regelen efterfølges en saadan Lov af et Cirkulære fra Ministeriet om, hvordan Loven skal forstaas. Et saadant Cirkulære er ikke udsendt i dette Tilfælde; men jeg tror heller ikke, at Loven er blevet bekendtgjort, i alt Fald findes den ikke i det sidst udkomne Hefte af Love og Anordninger, der er sendte her til Rigsdagen, og det viser sig, at selv Sagførere rundt omkring i Provinserne er i Vilderede med, hvorvidt Loven overhovedet eksisterer. Jeg har i Dag her i Tinget set et Brev fra en Sagfører i en Provinsby, der spørger Kredens Folketingsmand, om der virkelig er en saadan Lov, for han har ikke ved sine Efterforskninger kunnet faa fat i den, og han ved ogsaa ganske bestemt, at noget Cirkulære vedrørende Loven er der ikke kommet. Han vil